

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Pedagogická fakulta

Katedra germanistiky

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Bc. Anna Marešová
Název diplomové práce: Kritická místa ve výuce němčiny
Vedoucí diplomové práce: Mgr. Jana Kusová, Ph.D.
Oponent diplomové práce: Mgr. Jana Hofmannová, Ph.D.

Vyjádření oponentky diplomové práce:

Anna Marešová předložila diplomovou práci s názvem *Kritická místa ve výuce němčiny*, která se zabývá zjištěním kritických míst ve výuce německého jazyka na ZŠ a SŠ a zpracovává výsledky projektu *IPUP KA7 (Inovace přípravy učitelů pro praxi, CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_038/0006960)*. Projekt byl realizován napříč katedrami na Pedagogické fakultě JU v Českých Budějovicích.

Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část.

V teoretické části diplomantka charakterizuje vývoj didaktiky cizích jazyků a zaměřuje pozornost na didaktiku druhého cizího jazyka. Dále se autorka věnuje stylům, strategiím, metodám a cílům učení ve výuce cizích jazyků, osobností učitele a žáka a definuje pojem *kritické místo*. Podrobně popisuje dokumenty pro výuku cizího jazyka, tzn. *Společný evropský referenční rámec pro jazyky* (v práci je na str. 27 překlep – Společenský evropský referenční rámec pro jazyky), *Rámcový vzdělávací program základního vzdělávání* a *Rámcový vzdělávací program pro gymnázia*.

Tato část práce je velmi zdařilá. Diplomantka volí vhodnou odbornou literaturu k tématu v patřičném rozsahu. Kapitoly na sebe logicky navazují.

V praktické části autorka vyhodnocuje dotazníkové šetření, kterého se zúčastnilo celkem 25 učitelů na ZŠ a SŠ. Diplomantka popisuje cíle a metody výzkumu, účastníky výzkumu, sběr a

analýzu dat. Výsledky výzkumu jsou velice přehledně prezentovány v diagramech a tabulkách, a to jak v absolutních číslech, tak i v procentech. Anna Marešová detailněji analyzuje čtyři zjištěná kritická místa ve výuce německého jazyka na ZŠ a SŠ, a to výslovnost, interferenci s anglickým jazykem, gramatiku a čtení s porozuměním. Struktura práce je velmi logická, jasná a přehledná. Prezentace dat je systematická.

Co se týče nedostatků, jedná se především o nepřesnou práci s citacemi. Zde uvedu několik příkladů:

Na str. 16 uvádí autorka Janíkovou (2011). V seznamu literatury je ale Janíková uvedena se stejným rokem dvakrát. Bylo by tedy vhodné označit její publikace vydané ve stejném roce písmeny, např. 2011a a 2011b. Na str. 20 cituje diplomantka Průchu, Mareše a Walterovou (2003), v seznamu literatury jsou ale autoři uvedeni v pořadí Průcha, Walterová, Mareš. Na str. 26 je u těchto autorů uveden rok 2013, v seznamu literatury je ale rok 2003. Publikace Švaříčka, kterou autorka zmiňuje na str. 31, je v seznamu uvedena pod Švaříček, Roman, Klára Šedová et al.

Dalším nepřehlédnutelným nedostatkem je neuvedení citace na stranách 44 – 45, počínaje větou „*Učitel je významným a často alespoň zpočátku jediným vzorem správné výslovnosti. [...] Návčik správné výslovnosti se děje od první hodiny německého jazyka.*“ (Hofmannová, v tisku)

Na str. 49 chybí odkaz na zdroj textu, který byl použit při výuce fonetiky na ZŠ.

Další chyba při citaci je na str. 52: „*Hofmannová (2020) ve své kapitole popisuje interferenci jako porušení jazykové normy vlivem jiných jazykových prvků.*“ V originálním textu je ale uvedeno: „*Pod pojmem interference se rozumí porušení jazykové normy vlivem jiných jazykových prvků, popř. proces tohoto ovlivňování.* (Juhász, 1970, s. 9 – překlad J. H.)“

Nemohu souhlasit s tvrzením, které diplomantka uvádí při popisu výslovnosti vokalizovaného *r* na str. 50: „*Ve srovnání s českým r při artikulaci německého r kmitá špička jazyka minimálně, případně je kmitání jazyka zcela potlačeno a r zaniká (především na konci slov)*“. Na str. 55 je ve dvou tabulkách chybně uvedeno anglické slovo *light* a jeho transkripce v angličtině.

Akcí výzkum byl zaměřen na *ö, ü, vokalizované r a dlouhé napjaté e, nikoliv redukované e*, jak autorka na str. 74 chybně uvádí.

Práce je psaná v češtině. Vyskytují se zde gramatické a pravopisné chyby, které ovšem nebrání porozumění.

I přes uvedené nedostatky si myslím, že práce přináší nová zjištění, proto ji doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení **velmi dobře (2)**.

Otázka k obhajobě:

Jaké varianty hlásky *r* v němčině znáte? Popište jejich artikulaci.

České Budějovice 30. 7. 2021

.....
podpis oponentky diplomové práce